

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin
2009-cu il 7 iyul tarixli, 104 nömrəli qərarı ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR

**Azərbaycan Respublikasının ümumi istifadədə olan avtomobil yolları ilə hərəkət edən
avtonəqliyyat vasitələrinin icazə verilən**

QABARİT VƏ ÇƏKİ PARAMETRLƏRİ

1. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

1.1. «Azərbaycan Respublikasının ümumi istifadədə olan avtomobil yolları ilə hərəkət edən avtonəqliyyat vasitələrinin icazə verilən qabarit və çəki parametrləri» «Avtomobil nəqliyyatı haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa, «Avtomobil yolları haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa, «Yol hərəkəti haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa, «Müstəqil Dövlətlər Birliyinin iştirakçısı olan dövlətlərin avtomobil yollarında dövlətlərarası daşımaları həyata keçirən nəqliyyat vasitələrinin kütlə və ölçüləri haqqında» Sazişin təsdiq edilməsi barədə» Azərbaycan Respublikasının Qanununa və digər normativ hüquqi aktlarına, habelə bu sahədə Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrin müddəalarına uyğun olaraq hazırlanmışdır.

1.2. «Azərbaycan Respublikasının ümumi istifadədə olan avtomobil yolları ilə hərəkət edən avtonəqliyyat vasitələrinin icazə verilən qabarit və çəki parametrləri» avtomobil yollarında hərəkət edən avtomobil nəqliyyat vasitələrinin müxtəlif növləri üzrə onların icazə verilən ümumi kütləsini, qabarit parametrlərini, həmçinin həmin nəqliyyat vasitələrinin oxlarına düşən yükün icazə verilən kütləsini müəyyən edir.

1.3. Müəyyən edilmiş qabarit və çəki parametrlərinə uyğun olmayan nəqliyyat vasitələri Azərbaycan Respublikasının *Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi* tərəfindən verilmiş xüsusi icazəyə malik olmalı və həmin xüsusi icazədə göstərilmiş şərtlər və marşrut üzrə hərəkət etməlidir.

2. NƏQLİYYAT VASİTƏSİNİN İCAZƏ VERİLƏN QABARİTLƏRİ

Nəqliyyat vasitəsinin icazə verilən qabaritləri 1 nömrəli cədvəllə müəyyən edilmiş hədləri aşmamalıdır:

1 nömrəli cədvəl

1. Maksimal uzunluq:	
yük avtomobili üçün	12,00 m
avtobus üçün	12,00 m
qoşqu üçün	12,00 m
birləşdirilmiş nəqliyyat vasitəsi üçün	20,00 m
birləşdirilmiş avtobus üçün	18,00 m
avtoqatar üçün	20,00 m
2. Maksimal en:	
bütün nəqliyyat vasitələri üçün	2,55 m
nəqliyyat vasitələrinin izotermik kuzov banı üçün	2,60 m
3. Maksimal hündürlük	4,00 m

Qeydlər:

1. Bu cədvəlin 1-ci bəndində göstərilmiş nəqliyyat vasitələrinin maksimal ölçülərinə, çıxarıla bilən kuzovların və yük üçün taraların, o cümlədən konteynerlərin ölçüləri də daxildir.

2. Hər hansı bir nəqliyyat vasitəsi hərəkət zamanı xarici radiusu 12,5 m və daxili radiusu 5,3 m olan bir sahənin çərçivəsi daxilində dönmək imkanına malik olmalıdır.

3. Kombinə edilmiş nəqliyyat vasitəsinin ilişdirici qurğusunun ox bağlantısı və arxa hissəsi arasında maksimal məsafə 12,0 m-dən çox olmamalıdır.

4. Avtoqatarın uzunluq oxu ilə paralel olaraq, ölçülmüş kuzovun xarici ön nöqtəsindən və ya kabina arxasında yükün quraşdırılması üçün platformadan qoşqunun arxa xarici nöqtəsinə kimi, dartıcının arxa hissəsi ilə qoşqunun qabaq hissəsi arasında olan məsafəni çıxmaq şərti ilə, maksimal məsafə 17,0 m-dən çox olmamalıdır.

5. Avtoqatarın uzunluq oxu ilə paralel olaraq ölçülmüş kuzovun xarici ön nöqtəsindən və ya kabina arxasında yükün quraşdırılması üçün platformadan qoşqunun arxa xarici nöqtəsinə kimi maksimal məsafə 16,4 m-dən çox olmamalıdır.

6. Nəqliyyat vasitəsinin kuzovunda quraşdırılmış yük, avtomobilin arxa xarici nöqtəsindən və ya qoşqudan 2,0 m-dən çox kənara çıxmamalıdır.

7. Yük avtomobilinin arxa oxu və qoşqunun qabaq oxu arasında məsafə 3,0 m-dən az olmamalıdır.

8. Yarımqoşqunun şarnirlərlə bərkidilən oxu ilə yarımqoşqunun hər hansı bir qabaq nöqtəsi arasında üfüqi olaraq ölçülmüş məsafə 2,04 m-dən çox olmamalıdır.

9. Nəqliyyat vasitəsinin uzunluğu ISO 612-1978 standartının 6.1-ci bəndinə müvafiq olaraq ölçülməlidir. Uzunluğu ölçərkən nəqliyyat vasitəsinə bərkidilmiş aşağıdakı qurğular nəzərə alınmır:

- şüşətemizləyici qurğular, palçıqdan qoruyan fartuklar və brizqoviklər;
- qabaq və yan markalanma plastinaları;
- plomblama və onun mühafizəsi üçün qurğular;
- brezent bərkidilməsi və onun mühafizəsi üçün qurğular;
- işıqlandırma qurğuları;
- arxanı göstərən güzgülər və avtomobilin arxasına nəzarət üçün qurğular;
- hava ötürən borular;
- qoşqu və ya sökülən kuzovla birləşmə üçün klapan və sökülən hissələrin uzunluğu;
- kuzova qalxmaq üçün pillələr, ehtiyat şin üçün qaldırıcı;
- işlək halda 200 mm-dən çox olmayan qaldırıcı platformalar, keçid üçün pillə və digər analogi avadanlıqlar elə hazırlanmalıdır ki, onlar avtomobilin istehsalçı zavod tərəfindən müəyyən edilmiş icazə verilən yüklənmə kütləsini artıra bilməsin.

10. Nəqliyyat vasitəsinin hündürlüyü ISO 612-1978 standartının 6.3-cü bəndinə müvafiq olaraq ölçülməlidir. Hündürlüyü ölçərkən nəqliyyat vasitəsinə bərkidilmiş antena, qaldırılmış vəziyyətdə olan pantoqraf nəzərə alınmır.

Oxunu qaldırmaq qurğusuna malik olan nəqliyyat vasitələri üçün belə bir qurğudan olan effekt nəzərə alınmalıdır.

11. Nəqliyyat vasitəsinin eni ISO 612-1978 standartının 6.2-ci bəndinə müvafiq olaraq ölçülməlidir. Eni ölçərkən nəqliyyat vasitəsinə bərkidilmiş aşağıdakı qurğular nəzərə alınmır:

- plomb, möhür və onların mühafizəsi üçün qurğular;
- brezent bərkidilməsi və onun mühafizəsi üçün qurğular;
- avtoşinlərin zədələnməsini təyin edən qurğu;
- suçiləyənlərin kənara çıxan hissəsi;
- işıqlandırma qurğuları;

- irəliyə və arxaya yönəlmiş pilləkənlərin bucaqlarının çevrilmə radiusu 5 mm-dən az olmayan, kənar xəttinin çevrilmə radiusu isə 2,5 mm-dən az olmayan və işlək vəziyyətdə olan nəqliyyat vasitəsinin hər bir tərəfindən 10 mm-dən çox olmayaraq, kənara çıxan pilləkənləri, asma platformaları və digər analoji avadanlıqları;

- arxa tərəfin görünməsi üçün güzgülər;
- şinlərdə təzyiqlik indikatoru;
- hərəkət zamanı yığılan və ya bağlanmış pillələr və nərdivanlar;
- avtoşinin yolun səthi ilə toxunma nöqtəsindən kənara çıxan əyilmiş hissəsi.

3. NƏQLİYYAT VASİTƏSİNİN İCAZƏ VERİLƏN ÜMUMİ KÜTLƏSİ

Nəqliyyat vasitəsinin icazə verilən ümumi kütləsi (çəkisi) 2 nömrəli cədvəllə müəyyən edilmiş hədləri aşmamalıdır:

2 nömrəli cədvəl

1. Yüklü avtomobilləri

ikiöxlü avtomobil üçün	18 t
üçöxlü avtomobil üçün	25 t
aparıcı oxa malik olan üçöxlü, hava və ya ona ekvivalent asqı ilə təchiz olunmuş iki cüt təkərdən ibarət olan avtomobil üçün	26 t
dördöxlü, iki oxu aparıcı olan, hər biri iki cüt təkərdən ibarət olan hava və ya ona ekvivalent asqıya malik olan avtomobil	32 t

2. Kombinə edilmiş nəqliyyat vasitəsinin bir hissəsini təşkil edən nəqliyyat vasitələri

ikiöxlü qoşqu üçün	18 t
üçöxlü qoşqu üçün	24 t

3. Kombinə edilmiş nəqliyyat vasitələri

3.1. Yəhərli avtoqatarlar üçün:

ikiöxlü dartıcı ikiöxlü yarımqoşqu ilə yarımqoşqunun oxları arasında məsafəsi 1,3 və ya daha çox, lakin 1,8 m-dən çox olmayan	36 t
ikiöxlü dartıcı ikiöxlü yarımqoşqu ilə yarımqoşqunun oxları arasında məsafəsi 1,8-dən çox olduqda	38 t
ikiöxlü dartıcı üçöxlü yarımqoşqu ilə	40 t
üçöxlü dartıcı ikiöxlü yarımqoşqu ilə	40 t
üçöxlü dartıcı üçöxlü yarımqoşqu ilə	40 t
üçöxlü dartıcı ikiöxlü və ya üçöxlü yarımqoşqu ilə uzunluğu 12,192 m, eni 2,438 m, hündürlüyü 2,438 m və ya 2,591 m, yaxud 2,896 m olan konteynerin (40 futluq konteyner) daşınması zamanı	44 t

3.2. Qoşqulu avtoqatarlar üçün:

ikiöxlü yüklü avtomobili ikiöxlü qoşqu ilə	36 t
ikiöxlü yüklü avtomobili üçöxlü qoşqu ilə	42 t
üçöxlü yüklü avtomobili ikiöxlü qoşqu ilə	42 t
üçöxlü yüklü avtomobili üçöxlü qoşqu ilə	44 t
üçöxlü yüklü avtomobili dördöxlü qoşqu ilə	44 t

4. Avtobuslar

ikiöxlü üçün	18 t
üçöxlü üçün	24 t
üçöxlü şarnirlə birləşdirilmiş üçün	28 t
dördöxlü şarnirlə birləşdirilmiş üçün	28 t

**4. NƏQLİYYAT VASİTƏSİNİN OXUNA DÜŞƏN YÜKÜN İCAZƏ VERİLƏN KÜTLƏSİ
(ÇƏKİSİ)**

4.1. Nəqliyyat vasitəsinin oxuna düşən yükün icazə verilən kütləsi (çəkisi) 3 nömrəli cədvəl ilə müəyyən edilmiş hədləri aşmamalıdır:

3 nömrəli cədvəl

Oxun növü və oxlar arasındakı məsafə	10 ton hesabi yükə hesablanmış yüngülləşdirilmiş və keçid tipli yol geyimlərində	11,5 ton hesabi yükə hesablanmış əsaslı tip yol geyimlərində
İkioxlu nəqliyyat vasitələrində bir ox üçün		
Aparan	10 t	11,5 t
Aparılan	10 t	11,5 t
Cütlənmiş oxlar, ikimeyilli (bir oxun hər tərəfində iki təkər olduqda) təkərlərə malik qoşqular və ya yarımqoşqular üçün ox kütlələrinin cəmi oxlararası aşağıdakı məsafələrə uyğun olaraq aşağıdakı göstəriciləri aşmamalıdır:		
0,5 m-dən 1 m-ə qədər	12 t	12,5 t
1 m-dən 1,3 m-ə qədər	14 t	16 t
1,3 m-dən 1,8 m-ə qədər	16 t	18 t
1,8 m-ə bərabər və ya çox	18 t	20 t
Cütlənmiş oxlar, birmeyilli (bir oxun hər tərəfində bir təkər olduqda) təkərlərə malik qoşqular və ya yarımqoşqular üçün ox kütlələrinin cəmi oxlararası aşağıdakı məsafələrə uyğun olaraq aşağıdakı göstəriciləri aşmamalıdır:		
0,5 m-dən 1 m-ə qədər	11 t	11,5 t
1 m-dən 1,3 m-ə qədər	13 t	14 t
1,3 m-dən 1,8 m-ə qədər	15 t	17 t
1,8 m-ə bərabər və ya çox	17 t	18 t
Üçoxlu oxlar, ikimeyilli təkərlərə malik qoşqular və ya yarımqoşqular üçün ox kütlələrinin cəmi oxlararası aşağıdakı məsafələrə uyğun olaraq aşağıdakı göstəriciləri aşmamalıdır:		
0,5 m-dən 1 m-ə qədər	16,5 t	18 t
1 m-dən 1,3 m-ə qədər	19,5 t	21 t
1,3 m-dən 1,8 m-ə qədər	22,5 t	24 t
1,8 m-ə bərabər və ya çox	25,5 t	26 t
Üçoxlu oxlar, birmeyilli təkərlərə malik qoşqular və ya yarımqoşqular üçün ox kütlələrinin cəmi oxlararası aşağıdakı məsafələrə uyğun olaraq aşağıdakı göstəriciləri aşmamalıdır:		
0,5 m-dən 1 m-ə qədər	15 t	17 t
1 m-dən 1,3 m-ə qədər	18,3 t	20 t

1,3 m-dən 1,8 m-ə qədər	21 t	23,5 t
1,8 m-ə bərabər və ya çox	24 t	25 t
İkimeyilli təkərləri olan yük avtomobili və ya avtobusun cütlənmiş aparıcı ox kütlələrinin cəmi aşağıdakı məsafələrə uyğun olaraq aşağıdakı göstəriciləri aşmamalıdır:		
0,5 m-dən 1 m-ə qədər	12 t	14 t
1 m-dən 1,3 m-ə qədər	14 t	16 t
1,3 m-dən 1,8 m-ə qədər, eləcə də hava asqısı və ya ekvivalenti ilə bərkidiləndə	16 t	18 t
	17 t	19 t
1,8 m-ə bərabər və ya çox, eləcə də hava asqısı və ya ekvivalenti ilə bərkidiləndə	18 t	20 t
	19 t	20 t
Birmeyilli təkərləri olan yük avtomobili və ya avtobusun cütlənmiş aparıcı oxları üçün ox kütlələrinin cəmi aşağıdakı məsafələrə uyğun olaraq aşağıdakı göstəriciləri aşmamalıdır:		
0,5 m-dən 1 m-ə qədər	11 t	12 t
1 m-dən 1,3 m-ə qədər	13 t	14 t
1,3 m-dən 1,8 m-ə qədər, eləcə də hava asqısı və ya ekvivalenti ilə bərkidiləndə	15 t	17 t
	16 t	18 t
1,8 m-ə bərabər və ya çox, eləcə də hava asqısı və ya ekvivalenti ilə bərkidiləndə	17 t	18 t
	18 t	18 t

4.2. Avtomobilin və ya kombinə edilmiş nəqliyyat vasitəsinin aparıcı oxu və ya oxları üzərinə düşən ağırlıq avtomobilin və ya kombinə edilmiş nəqliyyat vasitələrinin ümumi kütləsinin 25 faizindən az olmamalıdır.